

UTANFÖR TILL INNANFÖR REGISTERMODELLEN – EN FÖRSTA VERSION

Lennart Nygren, Inna Feldman, Anneli Ivarsson, Lars Lindholm, Wolfgang Lohr,
Curt Löfgren, Anni-Maria Pulkki-Brännström, Klas-Göran Sahlén.
Umeå universitet

Presentation vid konferensen *Ekonomiska effekter av sociala insatser*, Gävle den 5 oktober 2018

Idéer för livet
skandia:

UMEÅ UNIVERSITET

UPPDRAG UNDER 2017-2018

Ny kalkylmodell för att förbättra beslutsstödet för insatser för socialt utsatta grupper.

1. **Svenska registerdata** som underlag – ett livsloppsperspektiv
2. En **utvidgad samhällsekonomisk analys**
3. Ett **effektmått i form av ökad livskvalitet (goda år)**

UMEÅ UNIVERSITET

Idéer för livet
skandia:

OM DET SVENSKA REGISTERPROJEKTET

- Finansieras av Skandias stiftelse Idéer för livet
- Startade 1 april 2016
- Inbegriper vidareutveckling av den svenska och danska Skandiamodellen
- Inbegriper utveckling av utbildningsinsatser och implementering
- Utgångspunkten är att generera data som ökar möjligheten för preventiva insatser så tidigt som möjligt i livet
- Möjliggöra för kommuner och andra aktörer att räkna på värdet av preventiva insatser i syfte att eliminera eller minska social exkludering

BUDGETBALANS ÄR ETT MEDEL – ÖKAD VÄLFÄRD ETT MÅL

- Ett vidgat fokus från enbart samhällskostnader/intäkter till att väga in även effekter i form av fler levnadsår med högre livskvalitet
- Kalkylmodellen följer Socialstyrelsens riktlinjearbete.
- Modellen ligger i linje med kommissionen för jämlik hälsa och dess fokus på *medborgarnytta*. (SOU 2017:47)

UTÖVER LÄNGRE LIVSLÄNGD KAN UTBILDNING ÖKA LIVSKVALITETEN!

- I sjukvård används kvalitetsjusterade levnadsår (QALYs)
 - livslängd + hälsorelaterad livskvalitet
- Utanför sjukvårdsområdet finns inga liknande generella mått för livskvalitet
- I projektet utvecklas ett sådant mått: Goda år (CALYs)
 - livslängd + livskvalitet
 - hälsa finns med som en av dimensionerna

NEWS!: FORTE: Lars Lindholm, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, får 3 830 000 kr för projektet: Goda år - ett nytt mått för utvärdering av välfärdsinsatser.

UMEÅ UNIVERSITET

NEWS! 5th Global symposium on health systems research, Liverpool 8-12 Oct 2018. Providing policy-relevant evidence to local government decision-makers using economic evaluation and capability-adjusted life-years: a school drop-out intervention in Sweden
Anni-Maria Pulkki-Brannstrom, Umeå University, Sweden

GODA ÅR - HANDLINGSFRIHET

... Stor handlingsfrihet kan till exempel uppnås genom att ha "normal hälsa för sin ålder", "ekonomiska resurser som gör det möjligt att väsentligen leva som man vill", och "en sysselsättning som man i stort sett trivs med".

Ett år med "stor handlingsfrihet", tilldelas vikten 1,0 och blir då lika med ett gott år. År levda med till exempel dålig hälsa och arbetslöshet ger mindre handlingsfrihet, och den perioden får en "vikt" som är mindre än 1,0.

(Lindholm, L. m.fl. 14 sep 2018 i Dagens Samhälle)

REGISTERDATA

Utvecklingen av kalkylmodellen baseras i ett första steg på registerdata över befolkningen ett visst år (2015):

I registren kan vi jämföra personer med olika utbildningsnivåer, diagnoser, ålder, kön m.m.

Flertalet tänkbara insatser handlar om att lyfta personer utbildningsmässigt (eller att skapa förutsättningar för detta).

Vi har genererat registerbaserade life tables för grupper med olika utbildning och kan där se hur t.ex. inkomster, bidrag, skatter, vårdkonsumtion etc. skiljer sig mellan dessa grupper.

INNEHÅLL I DEN GENERISKA KALKYLMODELLEN

- I modellen kommer bearbetade registerbaserade data att ligga, exempelvis:
 - Kostnader per offentlig sektor (kommun, landsting, stat)
 - Skatter, transfereringar, m.m.
 - Inkomster och livslängd
- I modellen kommer vissa bearbetade data att ligga, exempelvis:
 - Målgruppens medelvärde för förbättrad livskvalitet
 - Information om relevant referensgrupp
- Data som kommunerna/användarna måste lägga till:
 - Vald intervention
 - Antagna interventionseffekter (med angivande av referens)
 - Interventionskostnader

PRIORITERADE MÅLGRUPPER 2017-18

(REGISTERDATA FRÅN SCB OCH SOCIALSTYRELSEN)

- 1. Unga som varken arbetar eller studerar (UVAS)**
 - Obehörighet till gymnasiet**
 - Ofullständiga gymnasiebetyg**
2. Arbetslöshet hos unga
3. Ekonomisk utsatthet (individ som mottagit försörjningsstöd)
4. Spelberoende
5. Alkoholmissbruk
6. Narkotikamissbruk
7. Självskadebeteende

Dessa och flera målgrupper blir moduler i en generisk modell.

DEN GENERISKA MODELLEN BYGGER PÅ ATT ANVÄNDAREN SJÄLV DEFINIERAR INTERVENTION

I modellen läggs exempel på interventioner in beroende på målgrupp. För UVAS-gruppen kan det vara t.ex.:

- Plug In, Supported Employment m.m.
- Hikikomori - projekt för hemmasittare. Finns i Göteborg, Uppsala, Umeå m.fl.
- ”Vänd frånvaro till närvaro” t.ex. Vänersborgs kommuns arbete mot skolfrånvaro.
- Mötesplats Texas - Urkrafts arbete för unga med psykisk ohälsa eller funktionsnedsättningar
- M.fl. exempel nationellt och internationellt

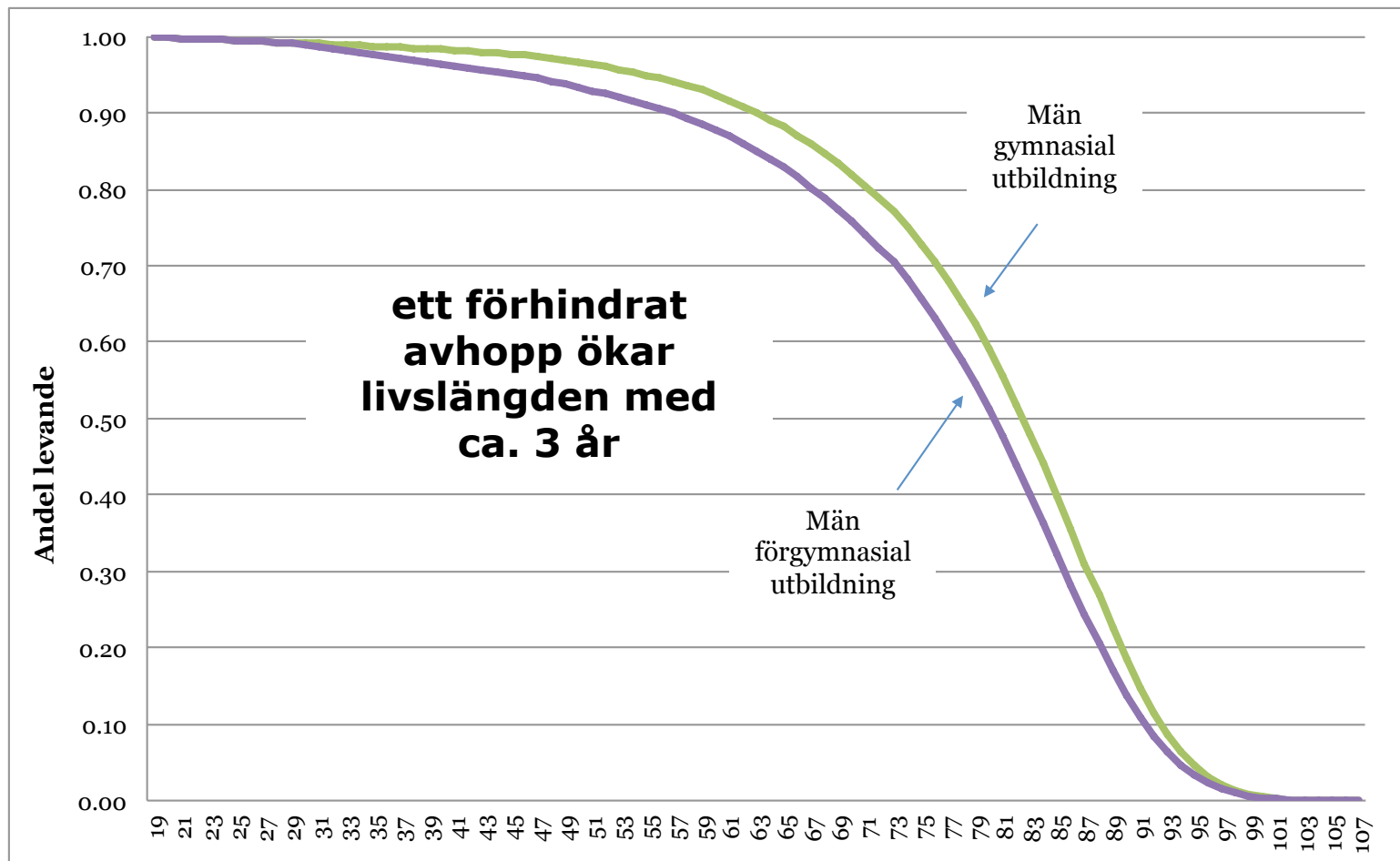

ETT EXEMPEL

- Skolavbrott → ej fullföljd gymnasieutbildning
- Life tables som underlag för jämförelse, se diagram:

TVÅ ALTERNATIVA LIVSBANOR

INTERVENTION FÖR ATT MINSKA AVHOPP FRÅN GYMNASIET

Gymnasieklass med 30 studenter

- alla studenter får en mentor (10 t/år)
- 5 får individuell stödundervisning (80 t/år)

Vi antar att 1 avhopp förhindras i varje klass

→ flyttas till livsbanan “gymnasial utbildning”

Interventionskostnad blir 950 000 SEK per klass

IES Practice Guide

Preventing Dropout in Secondary Schools

September 2017

NCEE 2017-4028
U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION

 ies NATIONAL CENTER FOR
EDUCATION EVALUATION
AND REGIONAL ASSISTANCE
Institute of Education Sciences

UMEÅ UNIVERSITET

Regeringskansliet

Lagrådsremiss
14 Feb 2018

KOSTNADSANALYS

	Kommun	Samhälle
Intervention + gymnasium	947 885	947 885
Ökad kommunalskatt och minskat försörjningsstöd	-166 156	-
Ökat produktionsvärde	-	-910 118
Ökad äldreomsorgskostnad	15 689	15 689
Nettokostnad	797 418	53 455

dyrt för
kommunen!

... mer attraktivt
från samhälls-
perspektivet

UMEÅ UNIVERSITET

KOSTNADSEFFEKTANALYS

	Kommun	Samhälle
Nettokostnad	797 418	53 455
Vunna levnadsår	+2.87	+2.87
Vunna goda år*	+8.29	+8.29
Kostnad per vunnet levnadsår	277 785	18 621
Kostnad per vunnet gott år	96 145	6 445

* CALY-vikter från pilot undersökning (2017): 0.8 per levnadsår för gymnasial utbildning och 0,7 per levnadsår för förgymnasial utbildning

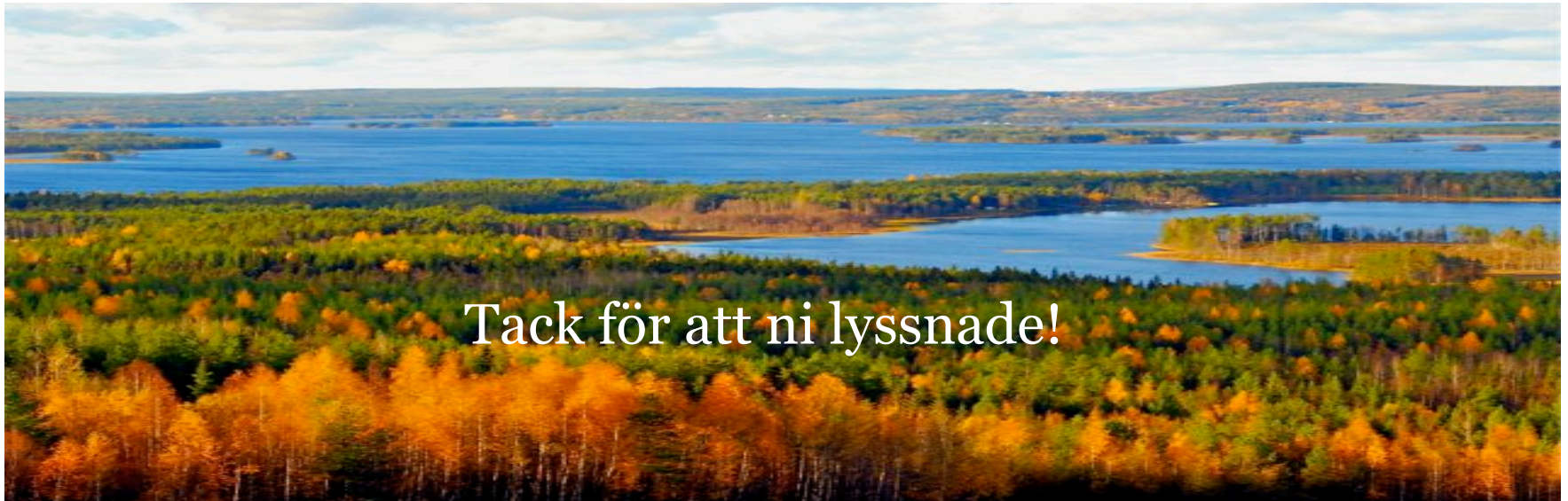
KOSTNADSEFFEKTANALYS

	Kommun	Samhälle
Nettokostnad	797 418	53 455
Vunna levnadsår	+2.87	+2.87
Vunna goda år*	+8.29	+8.29
Kostnad per vunnet levnadsår	277 785	18 621
Kostnad per vunnet gott år	96 145	6 445

* CALY-vikter från pilot undersökning (2017): 0.8 per levnadsår för gymnasial utbildning och 0,7 per levnadsår för förgymnasial utbildning

Länk till websida - inaktiv

UMEÅ UNIVERSITET

FORSKARGRUPPEN

Umeå Universitet

Lennart Nygren,
professor,
Socialt arbete
projektledare,

*Anni-Maria Pulkki-
Brännström,*
forskare,
Epidemiologi och
global hälsa

Anneli Ivarsson,
professor,
Epidemiologi och
global hälsa

Lisa Harryson,
forskare, Socialt
arbete

Lars Lindholm,
professor,
Epidemiologi och
global hälsa

Curt Löfgren,
universitetslektor,
Epidemiologi och
global hälsa

Wolfgang Lohr,
Systemutvecklare,
Epidemiologi och
global hälsa

Klas-Göran Sahlén,
Forskare,
Epidemiologi och
global hälsa

Uppsala Universitet

Inna Feldman,
forskare, Institutionen
för kvinnors och barns
hälsa

UMEÅ UNIVERSITET